

CAPUT I.
De Oratione.

224. Cum oratio cunctis fidelibus necessaria sit, multo potius est Sacerdotibus, qui tot inimicos vincendos, tot pericula fugienda, tamque magnas difficultates superandas ex onere gravissimo accepto habent. Nam et peccatorum conversio, ut compertum est, non tam hominis dexteritate, quam piorum orationibus fit. Praeterquam quod Sacerdos ad tentationes plurimas status ipsius evadendas muneraque sanctissima adimplenda, diu noctuque orare tenetur. Unde:

225. Sacerdos SS. Patrum atque Doctorum Ecclesiae consilio obsequens, et Christi exemplum imitans, qui pernoctavit in oratione Dei spatium temporis quotidie, ad minus spatium dimidiae horae, orationi meditationique impendat.

226. Libros probatos de spiritu tractantes, quique ad mores componendos ex professo a commendatissimis gravissimisque viris scripti fuere, attente devoteque perlegat, ut mens spiritualibus rebus excolatur, et cor optimis affectibus exerceatur.

227. Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, maxime quando omnium adorationi patet, invisere, sacerdotibus enixe commendamus, et in hoc saecularibus omnibus pietate ac devotione praesse oportet.

228. Devotionem et amorem erga Cor Sacratissimum Domini Nostri Iesu Christi sacerdos palam profiteatur propagetque, si zelum indefectibile pro aeterna populi christiani salute sibi dari desiderat.

229. Satagat etiam ut verus amor erga Deiparam cordi suo non desit et sese viris illis sanctissimis con-

formet, qui eius servitio magna patrarunt: sed singulatim haec Provincialis Synodus commendat ne recitatio SS. Rosarii quotidie cum familia omittatur, quo Sacerdos benedictiones abundantissimas obtinebit, Matre Purissima intercedente.

230. Consulimus quoque ministris Dei devotionem erga Beatum Iosephum, Sanctissimum B. Mariae Virginis Sponsum, Castissimumque eius Custodem, et ipsius Verbi incarnati Fidelissimum Nutritium, Sacrae ideoque Nazarenae Familiae Caput, a SS. Trinitate electum et honore cumulatam.

231. Caeterum, conscientiae puritas qua sacra ministeria exerceri debent, exigit ut saltem singulis hebdomadis ad sacramentalem confessionem Sacerdos accedat, quo absolutionis gratia spiritus recipiatur, tentationes superentur, et occasiones fugiantur.

232. Maxime sacerdotalem perfectionem iuvat quotidiana conscientiae discussio, non modo ut pravae cordis inclinationes coerceantur, sed praecipue ut Dei beneficia grato animo recolantur.

233. Laboribus suis sacerdos continuo praesentem Deum cernat, ut nihil offensionis admittat, et merita coram Deo accrescat.

CAPUT II.

De Sacrosancto Missae sacrificio.

234. Nunquam oblivisci debet Sacerdos Dominum N. Iesum Christum, ut semel in cruce Deo Patri sese offerret, se per innocentissimam vitam praeparasse; quo talem puritatem conscientiae eos homines habere voluit, quibus eius circa fideles populos sacerdotio fungi obtigisset, ut vita et moribus eiusdem ministros se esse

faterentur. Unde S. Laurentius Iustinianus: « Accedat, inquit, Sacerdos ad altaris tribunal ut Christus; assistat ut angelus; ministret ut sanctus »¹. Et S. Ioannes Chrisostomus: « Quo non oportet igitur esse puriorem tali fruentem sacrificio? Quo solari radio non splendidiorem manum carnem hanc dividentem, os quod igne spirituali repletur, linguam quae tremendo nimis sanguine rutilat? Cogita quali sis insignitus honore, quali mensa fruaris. Quod angeli videntes horrescunt, neque libere audent intueri propter emicantem inde splendorem: hoc nos pascimur, huic nos unimur et facti sumus unum Christi corpus et una caro. Quis loquetur potentias Domini, auditas faciet omnes laudes eius? Quis pastor oves proprio pascit cruore? et quid dico pastor? Matres multae sunt quae post partus dolores, filios aliis tradunt nutricibus. Hoc autem ipse non est passus: sed ipse nos proprio sanguine pascit et per omnia nos sibi coagmentat »².

235. Quapropter, cum oporteat in primis ut offerentes tremendum Sacrificium, quam optime se disponant, de hoc subiecto monemus:

236. Purificet Sacerdos per sacramentalem confessionem conscientiam suam, ne – quod absit – gravis peccati reus ad altare accedat: quod si confessarii copia desit, actum contritionis praemittat cum animo quamprimum confitendi.

237. Praecedat oratio celebrationi missae, ut fructuose devoteque Sacrificium peragatur.

238. Similiter postquam celebraverit, saltem per horae quadrantem grates Deo rependere non omittat.

239. Consultum erit ut Sacerdotes se devota con-

¹ Serm. De Christ. Corp.

² Homilia 60 ad pop. Antioch.

sideratione vespere pridie spiritum suum parare curent, ut, pacatius meditateque celebrando, uberius de sacrorum gratia participant.

240. Curet Sacerdos ut in libro ad hoc destinato, in dies scribat se pro tali intentione missam celebrasse necnon applicandas cum dierum personarumque notitia; minime negligens praeceptum de numero missarum non accipiendo praeter conditiones a S. Sede praescriptas.

241. Graviter in altaris ministerio se gerat sacerdos, tanquam qui Christi vice fungitur in oblatione Sacrificii, veram humilitatem et modestiam in voce, in visu, in incessu, in omnibus praesefrens.

242. Nec nimia festinatione, quae spiritum devotione orbatum arguit, nec nimia tarditate, quae adstantibus taedio sit, in sacro peragendo procedat; sed ita ut caeremonias exacte adimplere possit.

243. Haec Prov. Synodus exoptat ut quotidie, qua fieri potest, sacerdotes Missam celebrent.

244. De puritate denique intentionis meminisse oportet, quae S. Bonaventura sequentia generaliter assignat: 1.º Ad maiorem Dei gloriam et in honorem B. Trinitatis; 2.º Ad honorem, reverentiam et amorem Christi, atque SS. eiusdem Vitae, Passionis et Mortis memoriam; 3.º In honorem et reverentiam B. Dei Genitricis Mariae et omnium Sanctorum et praecipue illius cui obsequium sacerdos praebere desiderat; 4.º Ad utilitatem Ecclesiae a Christo D. N. fundatae; 5.º In suffragium animarum in Purgatorio detentarum, et ad chisticularum necessitates alleviandas; 6.º Ut in nobis quotidie amor divinus crescat; 7.º Ut pro peccatis Deo satisfaciamus; 8.º Ut Domino grates rependamus pro beneficiis acceptis; 9.º Ut a Deo maiori gratia in eius servitium Sacerdotes donemur, Christi meritorum facti

participes; 10.º Ut tandem Christo induti, clamare possimus: Vivo ego, iam non ego; vivit vero in me Christus.

CAPUT III.

De Officio Divino persolvendo.

245. Prae oculis clericorum sistimus, tanquam Synodi huius proposito congruens, quod sequitur et sciri et agi oportet de obligatione, intentione et attentione in Officii Divini solutione, ad quam, ex praecepto et nomine Ecclesiae, quidam clerici sub gravi tenentur, nisi impediti aut dispensati legitime fuerint.

246. Hi sunt omnes in sacris constituti et beneficiati, etiamsi sacros ordines non receperint. Isti vero, si absque legitima causa officium non persolverint, restitutioni etiam ante iudicis sententiam, pro rata omissionis, tenentur. Animarum vero pastor propter labores ordinarios non eximitur.

247. Requiritur intentio sive actualis, sive virtualis.

248. Attentio etiam adhibenda est, sive ad verba proferenda, sive ad sensum capiendum, sive ad Deum laudandum et honorandum.

249. Ut haec attentio devotioque servetur, visus, loquela et alia non compossibilia vitentur. Unde locus sit quietus; animus Deo solum occupatus; corpus modeste convenienterque compositum; mens praeparata; affectuum consideratio diligens et constans.

250. Non omittat sacerdos orationem ante Officii recitationem, qua Deum obsecret ut ei « digne, attente ac devote recitare Officium » concedat, unde et ipse « exaudiri mereatur ».

251. Denique, officium nonnisi in approbatis Breviariis, et iuxta dioecesanum Directorium recitetur.

CAPUT IV.

De Exercitiis spiritualibus.

252. Indiget aliquando sacerdos ad spirituales vires reparandas, exercitiis spiritualibus vacare, qui proprio spiritui fervorem cordique dulcedinem afferant. Apposite S. P. Pius IX¹: « Cum compertum sit ad ecclesiastici ordinis dignitatem et sanctimoniam retinendam, pium spirituale exercitiorum institutum vel maxime conducere, pro episcopali zelo vestro tam salutare opus erigere, omnesque in sortem Domini vocatos monere hortarique ne intermittatis, ut saepe in opportunum aliquem locum iisdem peragendis exercitiis secedant, quo exterioribus curis repositis, ac vehementiori studio aeternarum divinarumque rerum meditationi vacantes, contractas de mundano pulvere maculas detegere possint ».

In hac autem Prov. Guadalaxarensi iam pridem haec saluberrima instituta sunt exercitia, ubi sacerdotes ab omni cura remoti, de Deo cogitant, propriam sanctitudinem quaerentes; ut quieti, orationi, meditationi et silentio vacantes abundantissimos reportent fructus.

Quoniam vero huius Concilii PP. exoptant ut sacerdotum numerus exercitiis vacantium magis augeatur, insistentes desideriis RR. Pontificum, et praesertim Benedicti XIV, Pii IX et Leonis XIII, decernunt:

253. Clerici omnes singulo quoque anno vel saltem biennio adeant exercitia. Si quis autem in biennio non adierit, Episcopus eum poena ad libitum imponenda compellat, nisi legitime impediti excusationibus

¹ Encycl. *Qui ex pluribus*, 9 Nov. 1846.

perpensis, veniam non adeundi concedere ei opportunum videatur.

254. Hi, qui ad sacros ordines promovendi sunt, utpote qui saeculo valedicere, et spiritum vocationemque ad statum ecclesiasticum perpendere tenentur, numquam ab exercitiis spiritualibus dispensentur.

255. Oportet sacerdotes semel in mense per totum diem solitudini vacare, ut proposita renouent, fervorem excitent, et si aliqua in vita sacerdotali sunt corrigenda, corrigant.

256. Ut in hac Provincia a tempore immemorabili exercitia iuxta S. Ignatii mentem et dispositiones RR. PP. Pauli III, Alexandri VII, Benedicti XIV, et Leonis XIII, sicuti etiam eius Praedecessoris Pii IX, in praxim deducta sunt, nunc denuo Synodus haec provincialis ea libentissime approbat, et iubet sub ipso ordine etiam in posterum fieri.

TITULUS III.

DE SACERDOTALI SANCTITATE

257. Haec Provincialis Synodus promovere cupiens et ardentem desiderans, ut sacerdotes dignitatem suam considerent, ad quam eveci sunt, utpote qui facultatem gerunt, quae angelis et archangelis denegata est; Dei ministros hortatur ut cogitent se esse christianorum patres, magistros atque mediatores, veritatis praedicatores, Sacramentorum ministros et qui peccata, illo amore, quem Salvator Christus Dominus docuit, absolvunt. Duobus vero auxiliis sanctitudinem acquirent: perfectionem propriam quaerentes, et aliorum, in zeli

operibus laborantes. Inde duplex caput exurgit: 1.º De sacerdote seipsum sanctificante; 2.º De sacerdote alios sanctificante.

CAPUT I.

De sacerdote seipsum sanctificante.

258. Sanctificationem sacerdotalem postulant vocatio specialis, gratia abundantissima in ordinatione suscepta, officia quae ordinatus in christianos exercet, praemii spes in alia vita consequendi, quibus accedit amor Christi qui asperiores semitas faciles reddit. Sacerdoti etenim Christum diligenti nulla unquam est spiritus deiectio, quippe qui omnia sustinere paratus pro animarum salute, cuncta utcumque adversa, dulcissima reputat; et quoniam prospera huius vitae non cupit, nulla afficitur tristitia; in Christo enim confidit et in suo timore dicit: In te, Domine, speravi, non confundar in aeternum. Oportet ergo ut Sacerdos sanctificationi suae enixe studeat, has potissimum ut praecipuas virtutes excolendo:

259. Fidem, spem et caritatem, in primis, gratiae adiutorio, adaugeat et foveat, ut exequendi ministerii fidelitas postulat.

260. Quia totius sacerdotalis perfectionis fundamentum est humilitas, satagat Dei minister ut suis sibi assiduis supplicationibus donetur, cogitans frequenter de hoc et in animo habens S. Scripturae oracula.

261. Compendium autem proculdubio sacerdotalis vitae obedientia continetur, unde oportet continuo mente versare verbum illud coram Praesule « Promitto » in die ordinationis prolatum. Ut vero levius obedientiae onus evadat haec consideranda sunt:

a) Uberiores fructus qui ex illa percipiuntur. Nam, praeterquam quod solus Deus merita obedientiae novit, concipi vix potest quantas Sacerdos obediens aerumnas Praesulis laboresque alleviabit, quam valide comministros ad optimam conversationem incitabit, et fideles omnes in bonum aedificabit.

b) Dei voluntatem in superiorum praeceptis et legibus effulgere; itaque nedum questu, sed laude accipiens Sacerdos praepositorum iussa, ea libenter citoque exequi procedet. Quod si aliquando superior incongrua praecipere videatur, eum humiliter moneat: secus autem, utcumque onerosis obediat iussis.

c) Gaudium obedientia obvediens, quod quidem tanto satius erit, quanto difficilioribus minusque honorificis praeceptis obtemperetur. Quocirca animadvertendum est sacerdotalem spiritum, prohibere quominus aliquid cupiatur contra superioris voluntatem, necnon quominus intuitu remunerationis tantum adlaboretur.

d) Scandalum omnino vitandum tum clericis, tum laicis, quodque non potest quin committat sacerdos in praecepta superioris invehens, palamque reprehendens.

e) Caritas filialis, qua Sacerdos obedire praepositis tenetur, dum eos ut parentes in Christo prosequitur. Nam gaudia gemitusque communes esse debent cum Praelato subditis.

CAPUT II.

De sacerdote alios sanctificante.

262. Quia Sacerdotes propriam sanctificationem minime perficient, nisi Christi legationem in omnibus adimplere sedulo satagant; et vera sanctitate pollere non possunt, nisi ad maiorem Dei gloriam, caritate et zelo pro

animarum salute, verbo et exemplo totis viribus diligenter incumbant; Synodus haec Sacerdotibus, ut alios sanctificent, iubet:

263. Parvulos atque ignaros doctrinam catechisticam summa caritate Sacerdos doceat, non sua, sed quae Christi sunt quaerens, Salvatoris memor, qui parvulos magno amore accepit. Hodie enim, ut antea iam diximus, quando falsis opinionibus, erroribus, haeresibus, Ecclesiae Dei hostes pueros pervertere conantur, necesse est haereses damnare, errores confutare, veritatem suo splendore docere, ut Christo efformentur animae eorum, qui futuram societatem constituent.

264. Doctos etiam verbum Dei zelo edocere debet sacerdos; sed oportet orare, ut fiat sermo eius fructuosus; oratio enim movet spiritum, unctionem sermoni sacerdotis tribuit, et multum ipsi Sacerdoti populoque christiano prodest.

265. In hac praedicatione, filiorum pericula parentibus pandat, et in quibus inveniantur, ostendat; si christianorum more, familia non vivit, ut convertatur ad Deum adlaborabit, ut Christus ibi regnet utque familia christiana ad Evangelii normam reddatur, et obedientia filiorum ad patres et sponsae ad sponsum observetur, et sic domestica societas, quam effrenata libertas dirumpit, iuxta Christi doctrinam efformetur: clamet etiam contra atheam scholam, ad animarum parvulorum perniciem destinatam, patres et matres docendo quo rigore in extremo iudicio rationem vitae reddere debeant, Iudicium nempe mortuorum et vivorum, a quo appellari nequit, quoniam omnia optime cognoscit.

266. Contra haereses et errores, summa caritate et prudentia, sed magna vi, clamet, argumenta diluendo, et captiosas rationes profligando; et patefaciat concio-

nator Ecclesiam, etsi multiplice persecutione concussam, semper tamen de inimicis victricem fuisse futuramque.

267. Iis vero, qui dubii de Religionis veritatibus manent, curet Dei minister, summa claritate, fundamenta earum exponere, ut videant in operibus quam pulchra sit illa perfectissima societas e coelo demissa, acquisita Christi sanguine, et in cruce de Salvatoris latere orta; non autem suis viribus, sed gratiae Dei confidat praedicator in animarum conversione.

268. In Poenitentiae ac misericordiae tribunali, ad animarum sanctificationem Salvatoris minister adlaboret; ibi peccatorem accipiat, ut olim Iesus mulierem frangentem alabastrum nardi, ut pedes sacratissimos ungeret, sine iudicis rigore, sed amore suavissimo, quo pater ille, in parabola a Christo narrata, prodigum filium accepit; item ut plurimi sancti sacerdotes, cum plorante plorabit, fidem firmabit, spem consolidabit in corde doloribus oppresso, vias Domini monstrans; et in his, in quibus caritatem iam morituram perspicit, verbis suis inflammabit; ad quod plurimum iuvabit oratio pro his, qui ad confessionem accedent.

269. Tempore designato ille pueros atque puellas in primam Corporis Domini participationem amore vocabit; illos instruet, amare Salvatorem docebit, et animas Christo offeret suo ministerio lucratas. Sic non solum filios, sed patres ad Christum vocabit; et non raro accedit in hac prima Communionem, hostes infensissimos ad Matrem Ecclesiam, exemplo filiorum, redire.

270. Quia vero Confraternitates piaeque Associationes pueris et puellis plurimum prosunt, ut in illis Dei amor asservetur, et pericula vitantes, de virtute

in virtutem illi progrediantur in Domino, ad istas Associationes pueros Sacerdos magna caritate curet advocare ut bonos mores ab infantia discant et a Religione non secedant. Ac non minore zelo curabit ut iuvenes et adulti nomina dent Confraternitatibus, ad eorum et ipsius Sacerdotis spiritualem profectum.

271. Quum exercitia spiritualia plurimum ad mores componendos iuvent, ut experientia quotidiana docet; non enim semel, sed passim, videmus homines conversos, ex quibus alii inimici Religionis erant, alii perversissimis moribus, et publici peccatores vitio dediti, de cuius salute desperabatur, qui exercitiis spiritualibus per aliquot dies vacantes, omnibus mirantibus, Dei gratia ad bonam frugem revocantur, promovenda sunt talia exercitia a sacerdotibus, qui suam et aliorum sanctificationem ambiunt.

272. In iis populis in quibus vitia grassantur, fides vel extincta vel extinguenda videtur, in quibus scandala abundant et hac via etiam pueri ad vitia proni cernuntur, Sacerdos laboret ut missionarii vocentur, ut contra crimina clament, et populi, si verbum Dei audiunt, meliores fient; et ubi crimina antea, postea virtutes florebunt, ut fructus gratiae Dei amantissimi. Opus autem fructuosissimum erit missionem populo procurari a Sacerdote, si hoc de Episcopi et Parochi licentia, prudenter in executionem mandetur.

273. Sacerdos qui opera zeli exercere desiderat, non oblivioni tradat pueros orphanos et pauperes, qui ad scholas assistere nequeunt. Christianae vero scholae studeat ut tales instituantur ubi alumnus efformetur in virtutibus, et effugiat a magnis seductionis periculis; et etiam in intellectu progressum, qui Deum monstrat, et non eius existentiam negat, adipisci possit.

274. Subveniat tandem sacerdos infirmis, incarceratis, necessitatibus oppressis, et omnibus animae vel corporis aliqua egestate laborantibus.

SECTIO II.

DE MORIBUS POPULI.

275. Nolumus de moribus christiani populi minutim praescribere, sed ea tantum recensere, quae festorum dierum sanctificationem ac ieiunium et abstinenciam respiciunt. Quae quidem duobus Titulis expendemus.

TITULUS I.

DE FESTIS DIEBUS SERVANDIS

276. Sicut primus homo typus Domini Iesu fuit, Apostolo dicente: « Adae qui est forma futuri »¹, sic etiam in vetere lege, gratiae lex in pluribus praefigurabatur. Ideoque si in illa, ad cultum Deo iure divino specialiter praestandum, quorundam solemnitates dierum extitere; ita quoque in lege nova, pari aut potiori iure, quorundam dierum festivitas et sanctificatio existere debuerunt.

277. Quapropter Sancta Mater Ecclesia, a tempore Apostolorum coepit denotare et instituere dies, ad quorum celebrationem omnes Christi fideles tenentur.

¹ Rom. V, 14.

CAPUT I.

De festivorum dierum numero.

278. Dies festivi nostra in Provincia sequentes sunt: primo, Dominici dies anni, in commemoratione perenni magni diei Resurrectionis D. N. Iesu Christi; sicut canit Ecclesia: « Haec dies quam fecit Dominus; exultemus et laetemur in ea ».

Quindecim praeterea dies sequentes:

In mense Ianuarii.

- 1.º Circumcisio Domini Nostri Iesu Christi.
- 2.º Epiphania eiusdem D. N. Iesu Christi.

In mense Februarii.

- 3.º Purificatio Beatissimae Virginis Mariae.

In mense Martii.

- 4.º Sanctus Ioseph, Beatissimae Mariae Virginis Sponsus.
- 5.º Annunciatio Beatae Mariae Virginis.

In mense Iunii.

- 6.º Nativitas Sancti Ioannis Baptistae.
- 7.º Sanctorum Apostolorum Petri et Pauli festum.

In mense Augusti.

- 8.º Assumptio Beatissimae Virginis Mariae.

In mense Septembris.

- 9.º Nativitas Beatae Mariae Virginis.

In mense Novembris.

- 10.º Festum omnium Sanctorum.